

Veitingastaðir, verslanir, útimarkaðir, Leigubílar o.þ.h.

Veitingastaðir

Almennt um veitingastaði

Á SUMRIN þegar margt er um manninn hér, yfiryllist meginþorri veitingahúsa á þessum tímum. Það er því gott að vera í fyrra falli ef það á að vera hægt að komast að. Jafnframt því, má benda á að sum veitingahús byrja ekki á að afgreiða mat fyrr en kl. 19:00 og látið ykkur ekki bregða þótt þið sitjið ein á staðnum ef þið mætið snemma kvölds.

EINS OG OFT VILL VERÐA þar sem straumur ferðamanna er mikill hafa flest veitingahúsin upp á nánast sama matseðilinn að bjóða. En inn á milli má finna staði sem sérhæfa sig í ákveðinni matseld, s.s. kínamat, indverskum mat o.s.frv.

FLESTALLIR VEITINGASTAÐIR bjóða upp á matseðilinn á fleiri en einu tungumáli og því ætti ekki að vera vandi að velja rétt. Hafið í huga að matseld kannski öðruvísi en Íslendingar eiga að venjast, en það þýðir ekki að veitingastaðurinn sé neitt verri fyrir bragðið. Það er alltaf gaman að prófa eitthvað nýtt.

LANGFLESTIR VEITINGASTAÐIR taka kreditkort, en þó gætu verið undantekningar þar á. Allur gangur er á hvort 8% virðisaukaskatturinn (iva) er innifalinn í því verði sem gefið er upp á matseðli. Í flestum tilfellum er tekið fram á matseðli hvort skatturinn er innifalinn eða ekki.

TAPAS eru spænskir smáréttir sem allir eru hvattir til að prófa. Spánverjar fá sér gjarnan tapas á milli mála. Þetta eru litlir réttir svo hægt er að prófa fleiri en einn í einu. Þetta eru m.a. sardínur, smokkfiskur, krabbi, alls kyns kjötréttir, ýmsar tegundir af salati og ostar. Best er að kíkja í tapasborðið á barnum og velja hvað maður vill prófa.

ÞJÓRFÉ er ekki skylda, en þykir sjálfsagður hlutur ef einhver er ánægður með matinn og þjónustuna. Engin ákveðin prósenturegla gildir um þetta, heldur greiðir hver það sem hann vill. Til hliðsjónar mætti hafa 10-15%. Þjórfe er þó aðeins greitt ef viðkomandi eru færðar veitingarnar á borðið en aldrei við barinn, nema sá hinn sami vilji vera sérstaklega rausnarlegur.

Verlanir

SÉRVERSLANIR eru yfirleitt opnar virka daga milli kl. 9 og 20, en hafa gjarnan lokað þegar tekin er „siesta“ á milli 14 og 17. Á laugardögum eru þessar verslanir almennt opnar til kl. 14. Væntanlega hafa þó sumar þeirra líka opið seinni part laugardags yfir sumartímann.

STÓRMARKAÐIR eru hins vegar opnir allan daginn án lokunar um miðjan dag. Þetta á t.d. við um Alcampo, Carrefour, Consum, Eroski, Iceland, Mercadona, Super Valu, Supercor (El Corte Inglés), sem og lágvöruverðsverslanirnar Aldi, og Lidl.

Útimarkaðir

ÚTIMARKAÐI má finna alla daga vikunnar á hinum ýmsu stöðum. Yfirleitt eru þeir frá kl. 9 til 13, en þó eru einhverjir seinni partinn, þ.e. milli kl. 17 og 21. Þarna má finna nánast allt milli himins og jarðar s.s. fatnað, skó, töskur, teppi, rafmagnsdót, ýmsa matvöru (kjötálegg, ávexti og grænmeti) o.s.frv. Sjaldnast er hægt að prúttu um verð, en helst væri að reyna slíkt þegar Afríkumenn og sígaunar eiga í hlut.

MIKILVÆGT er að vera ekki með hliðartösku og seðlaveski skal ekki hafa í rassvasa, þar sem fingralangir „snillingar“ stunda þessa markaði. Best er að hafa fjármuni geymda þar sem hægt er að finna fyrir þeim.

EFTIRFARANDI daga má finna útimarkaði á þessum stöðum:

Sunnudagar Benidorm / Los Montesinos / Guardamar

Torre Vieja (La Marina) / Ciudad Quesada (Zuco)

Sítrónumarkaðurinn / La Murada / Albatera

Mánudagar Elche / Santa Pola / Orihuela / San Pedro del Pinatar
Þriðjudagar Altea / Alicante / Benijofar / Orihuela / San Fulgencio
Miðvikudagar Benidorm / Muchamiel / El Campello / Callosa de Segura
Algorfa / Guardamar del Segura / San Miguel de Salinas
La Mata / Santiago de la Ribera
Fimmtudagar Javea / Villajoyosa / Alicante / Gran Alacant (Urb. Sierra Mar)
Albatera / Bigastro / Rojales Torrevieja (La Marina)
Agua Marina / San Javier
Föstudagar Alfás de Pi / Finestrat / Dolores / Jacarilla / Crevillente
Los Montesinos (síðdegis) / Torrevieja
Pilar de la Horadada (síðdegis)
Laugardagar Alicante / Elche / Almoradi / Catral / Santa Pola
Playa Flamenca / Torre Pacheco

Leigubílar

LEIGUBÍLASTÖÐVAR eru í helstu bæjum á svæðinu. Allur gangur er á hvort töluð er enska þar sem svarað er í símann. Þegar pantaður er leigubíll er ekki einungis beðið um nákvæma staðsetningu þangað sem senda á bílinn, heldur er gjarnan beðið um upplýsingar hvert ferðinni er heitið. Á annatímum getur liðið tímakorn þar til leigubíllinn kemur og því borgar sig að spyrja strax að því hversu lengi von er á að þurfa að bíða.

GUARDAMAR & ROJALES

TAXI Guardamar sími 965 728 311

TAXI Rojales sími 966 715 129

TORREVIEJA

AUTO TAXI sími 965 710 578

RADIO TAXI sími 965 712 277

ORIHUELA COSTA

RADIO TAXI sími 966 761 088

7.6. Orðasafn (matvörubúðin, fiskarnir á Spáni, önnur orð og orðasambönd)

ORÐASAFN – MATVÖRUBÚÐIN

agúrkur pepinos	franskar kartöflur patatas fritas
appelsínur naranjas	freyðivín cava
appelsínusafi zumo de naranja	frosið congelado
ananas piñas	gösdrykkur gaseosa
anassafi zumo de piña	graflax salmon marinado
ávextir frutas	grænmeti verduras / vegetales
bananar platanos	grænmetissalat ensalada de verduras
baunir (grænar) guisantes (verdes)	gulrætur zanahorias
bjór cerveza	haframjöl avena
blómkál coliflor	hamborgari hamburguesa
brauð pan	hamborgarabrauð pan de hamburguesa
brjóstykur caramelos	heilhveiti harina integral
dós / dolla lata	heilhveitibrauð pan integral
edik vinagre	hnetur cacahuetes
egg huevos	hrásalat ensaladilla americana
eggaldin (ábergínur) berenjenas	hráskinka jamon curado / serrano
eplasafi zumo de manzana	hrátt crudo
epli manzanas	hrísgrjón arroz
ferskur fresco	hunang miel
ferskjur melocotónes	humar langosta
fiskur pescado	hveiti harina trigo
flaska botella	hvítkál col blanca

hvítlaukur ajo
hvítlaukkssósa allioli hvítvín vino blanco
jarðarber fresas
jógúrt yogur
jurtakrydd hierbas
7.6. Orðasafn (MATVÖRUBÚÐIN frh.)
kaffi café
kalkúnakjöt beinlaust filetes de pavo
kalkúnn pavo
kál col
kanínukjöt carne de conejo
kardimommur cardamomo
karrý curry
karrýsósa salsa de curry
kartöflur patatas
kartöflusnakk patatas fritas
kartöflumús puré de patatas
kex / smákökur galletas
kirsuber cerezas
kjúklingur beinlaus filetes de pollo
kjúklingur pollo
kjöt (hakk) carne (picada)
krabbi cangrejo
krydd (jurtakrydd) especias (hierbas)
kryddsmjör mantequilla con hierbas
konfekt bombones
kótelettur chuletas
lakkrís regaliz
lambakjöt carne de cordero
lambahakk carne picada de cordero
lambakótelettur chuletas de cordero
lambalæri pierna de cordero
laukur cebolla
lax salmon
léttmjólk leche semidesnatada
líða halibut
majones mayonesa
mandarínur mandarinas
matarlím gelatina
matarsódi bicarbonato sodico/natron
mjólk (fersk) leche (fresca)
möndllur almendras
nautahakk carne picada de ternera
nautakjöt carne de ternera
nautalundir solomillo de ternera
nautasteik beinlaus filetes de ternera
nýmjólk (fersk) leche entera (fresca)
olía aceite
ostrur ostras
ostur queso
ólífuolía aceite de oliva
ólífur olivas / aceitunas
ólífusmjörliki margarína ligera de oliva
paprika pimiento
perur (þ.e. ávextirnir) peras
pipar pimienta
piparsósa salsa de pimienta
poppkorn palomitas
púðursykur azúcar moreno
pylsur salchichas
rasp (brauðrasp) pan rallado

rauðkál col lombarda agridulce (roja)
rauðsprettilla
rauðvín vino tinto
reyktur lax salmon ahumado
rjómaís helado
rjómi nata
rjúpa perdiz lagópedo
rófur nabos
rósavín vino rosado
rúgbrauð pan de centeno
rúsínur pasas
rækjur gambas / camarones
salt sal
sápa jabón
silungur trucha
sinnep mostaza
sítrónur limones
sjampó champú
skinka (brauðskinka) jamon (jamon york)
skötuselur rape
smjör mantequilla
smjörliki margarína
smokkfiskur calamar
soðið cocido / hervido
sólblómaolía aceite de girasol
sólblómarmjörliki margarína de girasol
sódavatn agua con gas
sósa salsa
spergilkál (broccoli) brécol
súkkulaði chocolate
súrmjólk leche fermentada / cuajada
sveppir champiñones / setas
svínahakk carne picada de cerdo
svínakjöt carne de cerdo
svínakótelettur chuletas de cerdo
svínalundir solomillo de cerdo
sykur azúcar
te té
terturtartar
tómatar tomates
tómatsósa ketchup
túnfiskur atún
undanrenna (fersk) leche desnatada (fresca)
valhnetur nuezes
vatn (án kolsýru) agua (sin gas)
vínber uvas
ýsa (sjaldan fánleg) eglefino
þorskur bacalao
þúsundeyjasósa salsa mil islas
önd pato
örbylgjupopp palomitas para microondas

ORÐASAFN – FISKARNIR Á SPÁNI

Aguja / agulla (lat. *Belone belone*) er hornfiskur - af ætt trýnisfiska. Til þeirrar ættar teljast einnig flugfiskar.

Arenque (lat. *Clupea harengus*) er síld.

Atún claro / albacora (lat. *Thunnus albacares*) er guli túnfiskur.

Atún blanco / bonito del norte (lat. *Thunnus alalunga*) er hvíti túnfiskur.

Bacaladilla (lat. *Micromesistius poutassou*) er kolmurni - af ætt þorskfiska.

Bacalao (lat. *Gadus morhua*) er þorskur; ekki endilega saltaður. Er hann gjarnan seldur frystur og útvatnaður (sp. bacalao desalado). Einnig má finna hann saltaðan (sp. bacalao salado) í kælum eða jafnvel ferskan (sp. bacalao fresco).

Besugo (lat. *Pagellus bogaraveo*) er kólgu-flekkur - af ætt borra.

Caballa (lat. *Scomber scombrus*) er makríll - af ætt borra.

Dorada (lat. *Sparus aurata*) er gullflekkur - af ætt borra.

Eglefino (lat. *Melanogrammus aeglefinus*) er spænka orðið yfir ýsu. Hins vegar hefur hún lítið sem ekkert sést í verslunum hér á Spáni. Hafi fólk hins vegar áhuga á að leita af sér allan grun er ekki verra að hafa spænka og latneska nafnið punktað niður á blað.

Emperador (lat. *Xiphias gladius*) er sverðfiskur.

Gallo (lat. *Lepidorhombus whiffiagonis*) er stórkjafta / flúra / þjalakoli - af ætt flatfiska.

Halibut / fletan (lat. *Hippoglossus hippoglossus*) er lúða. Önnur tegund, halibut negro / fletan negro (lat. *Reinhardtius hippoglossoides*) er grálúða.

Jurel (lat. *Trachurus trachurus*) er brynstirtla - af ætt borra.

Lenguado (lat. *Solea vulgaris*) er sólfúra – af ætt flatfiska.

Lubina / robaloa (lat. *Dicentrarchus labrax*) er barri / vartari - af ætt borra.

Merluza (lat. *Merluccius merluccius*) er lýsingur / kolmúli og má segja að sé „ýsa“ þeirra Spán-verja og hefur jafnvel verið ranglega þýddur sem ýsa og líka sem lýsa í sumum orðabókum. Eini skyldleiki lýsings / kolmúla við ýsu og lýsu er að allir þessir fiskar tilheyra ætt þorskfiska.

Rape (lat. *Lophius piscatorius*) er skötuselur - af ætt sem nefnist kjaftgelgjur. Aðrir fiskar af þeirri ætt eru t.d. lúsifer, surtla og sædjöfull.

Rodaballo (lat. *Psetta maxima* / *Scophthalmus maximus*) er sandhverfa – af ætt flatfiska.

Salmon (lat. *Salmo salar*) er lax eins og flestir væntanlega vita. Megnið af laxi hér á Spáni er innflutt frá Noregi og Skotlandi. Er hann til ferskur (sp. salmon fresco), reyktur (sp. salmon ahumado) og líka sem graflax (sp. salmon marinado).

Sardina (lat. *Sardina pilchardus*) þarf varla að þýða; sardína.

Solla (lat. *Pleuronectes platessa*) er rauðspretta / skarkoli.

Trucha (lat. *Oncorhynchus mykiss*) er regn-bogasilungur. Trucha asalmonada (lat. *Salmo trutta*) er hins vegar urriði.

Heimildir: www.fauna.is & www.hafro.is

ORÐASAFN – BÚSÁHALDA-, BYGGINGA-, JÁRNVÖRU- OG RAFTÆKJABÚÐIR

auðvelt fácil / sencillo

ál aluminio

baðkar bañera

baðvaskur lavabo

bakarofn horno

beyki haya

blátt (ljós- / dökk-) azul (claro / oscuro)

bleikt rosado

blöndunartæki grifo

borð mesa

brúnt marron

eik roble

eldhúsvaskur fregadero

erfitt difícil

fjólublátt violeta

flísar azulejos

gaffall tenedor

gegnsett transparente

glansandi brillante

gler cristal / vidrio

glært claro

gólf suelo

7.6. Orðasafn (BÚSÁHALDA-, BYGGINGA-, JÁRNVÖRU- OG RAFTÆKJABÚÐIR frh.)

grænt verde
gult amarillo
gúmmí goma
háflglans satinado
hilla estante
hnífur cuchillo
hnífabör cubiertos
hurð (dyr) puerta
hvítt blanco
ísskápur frigorífico / nevera
járn hierro
karmur marco
klósett aseó
kopar kobre
lakk (akrýl / olíu) esmalte (acrylico / oleo)
lakk, glært laca
lásasmiður cerrajero
litur color
lím cola
límband cinta adhesiva
ljós luz
loft (í húsi) techo
loftkæling aire acondicionado
lykill llave
læsing cerradura
(að) mála pintar
málning pintura
marmari marmol
matt mate
miðstöðvarofn radiador
múrari albañil
naglar clavos
pensill pincel
pípulagningamaður fontanero
plast plastico
pottar ollas
hvar er...? ¿donde está...?
ég finn ekki... no puedo encontrar....
geturðu sýnt mér það? ¿me lo puedes mostrar?
dýrt caro / costoso
ódyrt barato / economico
peningar dinero
einn uno (un, una)   sextán dieciséis
tveir dos   sautján diecisiete
þrjú tres   átján dieciocho
fjórir cuatro   níttján diecinueve
fimm cinco   tuttugu veinte
sex seis
sjö siete
átta ocho
nú nueve
tiu diez
ellefu once
tólf doce
þrettán trece
fjórtán catorce
fimmtán quince

pönnur sarténes
rautt rojo
rúlla rollo
rör tubo
sement cemento
skápur armario
skeið cuchara
skilti cartel
skiptilykill llave inglesa
skolskál bidet
skúffa cajon
skrúfjárn destornillador
skrúfur tornillos
slanga manguera
stál (ryðfrítt) acero (inoxidable)
steinlím cemento cola
stóll silla
sturta ducha
sturtuhengi cortina de ducha
sturtuklefi cámara de ducha
stöng barra
svart negro
sög cierra
teskeið cucharita
trésmiður carpintero
uppþvottavél lavavajillas
vax cera
veggur (húsveggur) pared
veggur (garðveggur) muro
viður madera
þvottavél lavadora
örbylgjuofn microondas
ORÐASAFN – ÖNNUR ORÐ OG
ORÐASAMBÖND

skiptimynt cambio
greiðslukort tarjeta de pago
skilríki identificación
biðröð cola
galli defecto
skila vöru devolver producto

tuttugu og einn veintiuo (un, una)
tuttugu og tveir veintidos
þrjátíu treinta
þrjátíu og einn treinta y uno
þrjátíu og tveir treinta y dos
fjörutíu cuarenta
fimmtíu cincuenta
sextíu sesenta
sjötíu setenta
áttatíu ochenta
nítíu noventa
hundrað cien (ciento)
hundrað og einn ciento uno
hundrað og tveir ciento dos
hundrað fimmtíu og sex ciento cincuenta y seis
tvö hundruð doscientos
þrjú hundruð trescientos
fjögur hundruð cuatrocientos
fimm hundruð quinientos
sex hundruð seiscientos
sjö hundruð setecientos
átta hundruð ochocientos
níu hundruð novecientos
þúsund mil
þúsund og þrír mil tres
tvö þúsund dos mil